

DE LISCHDODDE.

De *Agronomische Zeitung* van 1865 geeft (p. 570) een kort bericht over den *Kozakken-aardappel*, onder welken naam men in het zuidoosten van Rusland, de Kirgisensteppe en Buchara eene waterplant verstaat: de *Typha latifolia* der kruidkundigen, bij ons als *Lischdodde*, *hanebolten*, *waterknodsen*, *pommels*, *pompons*, *dullen*, *duren* of *doedels* en onder vele andere namen bekend. (Zie de *Landhuishoudkundige Flora*, bl. 221—222). Het is eene plant, die in Nederland in opdiepe wateren, aan den kant van poelen en meren dikwijls voorkomt, in steng en bladeren eenigzins het midden houdt tusschen het gewone *Lies* en de *Lischbloem* of *gele Iris*, doch die, als zij bloeit, aan hare donkerbruine, knodsvormige bloemen even ligt te onderscheiden is. Vandaar ook de namen *waterknodsen* en *bullepezen* of *ruggemeters* (bij Kuilenburg), die daaraan dikwijls gegeven worden. De talrijkheid dezer inlandsche namen duidt het menigvuldig en in het oog vallend voorkomen van dit gewas genoegzaam aan. Het is waarschijnlijk dezelfde als de *hanekollen*, die weleer op Texel in gebruik waren volgens SCHOTEL, *Oude zeden en gebruiken*, Dordrecht 1859, bl. 51.

De Tscherkessen spreken met zoo groote achting van de voortreffelijkheid der Lischdodde, dat zij haar als eene heilige plant, een bijzonder geschenk der Voorzienigheid beschouwen. Het benedenste deel van den stengel komt bij hen op ieder maal ter tafel, en in ieder huis vindt men ongeveer 3 voet lange bundels daarvan zamen gebonden hangen. Het wordt daar op de markt en bij alle groote handelaren verkocht; het best in het voorjaar, evenals spergie, als de plant begint uit te spruiten. De kozakken behandelen dit gewas zorgvuldiger; zij schillen het onderste deel van de steng af over eene lengte van 18 duim, van den wortel af gerekend, en eten dit als eene frissche, zeer algemeen geprezen spijze.

Iets diergelijks geschiedt ook bij ons. Het benedenste deel van de steng, van de daarom heen liggende bladscheeden ontdaan, smaakt versch bijna als rauwe komkommers en wordt op vele plaatsen in Friesland en elders met siroop, azijn en zout gegeten. Bij Woud-

send in Friesland worden zij in Julij en het begin van Augustus geregeld te koop aangeboden voor den prijs doorgaans van 1 cent de 25 stuks.

Het bruine zaadpluis der „pompons” wordt bij Genemuiden wel verzameld, en droog naar elders verzonden om te mengen in het vulsel van bedden en kussens voor zadelmakers.

Wij hebben hier dus weder een niet onbelangrijk voorbeeld van veelvuldig gebruik eener algemeene inlandsche plant.

v. H.